

Život Cirkvi

Ročník 15

48/2009

ZAČÍNA ADVENT

Zamyslenie na prvú adventnú nedeľu

Milí priatelia, nasledujúcou nedeľou začíname obdobie Adventu, ktorého hlavným cieľom je príprava na Vianočné sviatky. Liturgický rok je podľa usmernení Druhého Vatikánskeho koncilu koncipovaný takým spôsobom, aby veriaci človek skrze jednotlivé liturgické slávenia postupne počas jedného kalendárneho roka mohol prežiť dôležité tajomstvá Kristovho života, ktorých je nielen vonkajší pozorovateľ, ale je do nich práve cez spomenuté liturgické slávenia, zvlášť cez svätú omšu aj začlenený, čiže má na nich účasť.

V rámci tohto časového pásma, čiže celého liturgického roka, preto máme rôzne obdobia, ktoré zdôrazňujú jednotlivé aspekty toho istého Kristovho tajomstva. Adventné obdobie patrí k takzvaným silným liturgickým obdobiam nakoľko je časovým priestorom, ktorého cieľom je príprava na Kristov príchod v dvojitej perspektíve. Na jednej strane príprava na Vianočné sviatky, ktorá v nás rezonuje vplyvom rôznych vecí asi najintenzívnejšie a na strane druhej, príprava na druhý Kristov príchod v sláve. Prvé dva týždne adventu, konkrétne od prvej adventnej nedele do 17. decembra sa koncentrujú práve na tento druhý Kristov príchod.

Končíme mesiac november, v ktorom sme si spomínali na tých, ktorí sa už s Kristom stretli a začíname obdobie našej bezprostrednej prípravy na stretnutie sa s Kristom. Je logické, že zvlášť v dnešnom svete myšlienky na posledné momenty nášho jestvovania alebo jestvovania celého sveta v nás nevyvolávajú vždy len niečo pozitívne. Práve naopak, možno v nás evokujú strach u niekoho dokonca až depresie. Samozrejme, že tieto pocity a myšlienky nemôžeme hodnotiť len ako niečo absolútne zlé. Oni sú o určitej miery aj logické, pretože Pán Boh nás stvoril pre život, ako o tom viac krát čítame vo Svätom Písme, a smrť k nám prišla v dôsledku hriechu. To znamená, že je proti našej prirodzenosti.

A do tejto situácie nám dnes zaznieva slovo toho, s ktorým sa raz stretneme z tváre do tváre v jeho sláve: „Keď sa to začne diať, zdvihnite hlavu, lebo sa blíži vaše vykúpenie“. Pán Ježiš môže tieto slová povedať preto, lebo svojou smrťou a zmŕtvychvstaním vykúpil našu smrť a oslobodil nás od hriechov. Z tohto dôvodu by strach z budúcnosti nemal mať miesto a opodstatnenie v živote veriaceho človeka.

Dôvodom takého postoja je skutočnosť, že ideme v ústrety Spasiteľovi, ktorý bol ochotný sa za nás nielen narodiť, ale aj zomrieť na kríži, aby stretnutie s ním bolo radostné. Ideme teda v ústrety voči Pánovi, ktorý nám pripravil príbytok v nebi, kde je skutočné miesto pre život, ktorý nekončí a nepozná žiadnu formu utrpenia a bolesti. Tu na zemi si život musíme vážiť a chrániť, lebo sme ho dostali ako Boží nezaslúžený dar, ale tiež sme pozvaní k tomu, aby sme ho vnímali v perspektíve večnosti.

Liturgia Božieho slova prvej adventnej nedele nás teda povzbudzuje, aby sme si obnovili dôveru v Ježiša Krista, nášho Spasiteľa. Je zaujímavé, že neustále pamätanie na tento eschatologický rozmer nášho bytia podnecuje k autentickému životu na tejto zemi. S pohľadom upretým na stretnutie sa s Kristom nám dáva motiváciu k činnosti, očisťuje naše úmysly s ktorým konáme jednotlivé skutky a zároveň nám dáva pred-

chuť toho, čo raz v plnej miere budeme požívať v Božom kráľovstve.

Dôkazom týchto vyjadrení sú životy svätých. Títo výnimočné osobnosti dejín ľudstva mali neustále svoj pohľad upretý na definitívne stretnutie sa s Kristom v jeho sláve a práve preto dokázali konať diela, ktoré dnes nielen obdivujeme, ale snažíme sa aj nasledovať. Je veľmi zaujímavé pozorovať, že táto skutočnosť spája všetkých svätých. Pohľad na večnosť relativizoval pozemské potreby a starosti, ale zároveň ich neodvážal od plnenia si svojich bežných každodenných povinností. Práve naopak, podnecoval ich k väčšej horlivosti, čo ich viedlo až k hrdinskému uskutočňovaniu niektorých čností. V tomto zmysle sú zvlášť výnimoční mučeníci, ktorí odovzdali svoj život dobrovoľne do rúk svojich vrahov nie preto, že by si život nevážili, ale práve preto, že mu dali skutočnú hodnotu vo svetle Božej pravdy.

Milí priatelia, je logické, že prídu chvíle v našom živote, keď môžeme byť pokúšaní, aby sme mali strach zo smrti a zo stretnutia sa s Kristom. V týchto chvíľach nech je pre nás povzbudením slovo toho, s ktorým sa stretneme: „Keď sa to začne diať, zdvihnite hlavu, lebo sa blíži vaše vykúpenie“.

**Pripravil Marek Krošlák,
kňaz Bratislavskej arcidiecézy,
študuje morálnu teológiu na v Ríme**

Príhovor Benedikta XVI. pred nedeľnou modlitbou Anjel Pána

Vatikán (15. novembra 2009, RV) - V nedeľu 15. novembra napopoludnie sa Benedikt XVI. pomodlil spolu s veriacimi pravidelnú modlitbu Anjel Pána. Predtým im adresoval tieto slová:

„Drahí bratia a sestry, v dnešnú poslednú nedeľu liturgického roka slávime slávnosť Krista Kráľa celého vesmíru. Táto slávnosť - hoci bola zavedená pomerne nedávno - má svoje hlboké biblické a teologické korene.

Titul kráľ, ktorý sa pripisuje Ježišovi, je v evanjeliách veľmi dôležitý, pretože umožňuje zobrazit' plný význam jeho osoby a jeho spásneho poslania. V tomto kontexte možno badať určitý vývoj, ktorý sa začína titulom „židovský kráľ“ a končí sa univerzálnym kráľom, Pánom vesmíru a dejín, čo ďaleko presahuje očakávania hebrejského národa.

V centre tohto prístupu k zjaveniu Ježišovej kráľovskej hodnosti stojí znova tajomstvo jeho smrti a zmŕtvychvstania. Keď je Ježiš pribitý na kríž, predstavitelia židovského národa si z neho robia posmech slovami: „Je kráľom Izraela; nech teraz zostúpi z kríža i uveríme v neho“ (Mt 27, 42). V skutočnosti Ježiš dobrovoľne podstupuje umučenie práve preto, že je Božím Synom. A kríž je paradoxným znakom jeho kráľovskej hodnosti, ktorá spočíva vo víťazstve milujúcej lásky k Bohu Otcovi nad neposlušnosťou hriechu. Práve tým, že ponúka seba samého ako obeť zmierenia, sa Ježiš stáva univerzálnym Kráľom, ako to sám o sebe vyhlasuje po svojom zmŕtvychvstani, keď sa zjavil apoštolom: „Daná mi je všetka moc na nebi a na zemi“ (Mt 28, 18).

V čom vlastne spočíva Ježišova kráľovská moc? Nie je to moc, akú majú králi a mocní tohto sveta. Je to božská moc darovať večný život, oslobodiť od zla, zvíťaziť

nad smrťou. Je to moc lásky, ktorá dokáže premeniť zlo na dobro, obmäkčiť zatvrdnuté srdce, priniesť pokoj aj do tých najtvrdších konfliktov, zapáliť nádej aj v najväčšej tme beznádeje.

Toto kráľovstvo milosti sa nikdy nevnučuje, ale vždy rešpektuje našu slobodu. Kristus prišiel, aby „vydal svedectvo pravde“ (Jn 18, 37), ako vyhlásil pred Pilátom. Kto jeho svedectvo prijme, stavia sa pod jeho „zástavu“

podľa obrazu, ktorý bol taký blízky sv. Ignácovi z Loyoly. Každé svedomie sa preto musí nevyhnutne rozhodnúť, zvolit' si: Koho chcem nasledovať? Boha alebo zlého? Pravdu alebo klamstvo?

Rozhodnutie sa pre Krista nie je zárukou úspechu podľa kritérií tohto sveta, zabezpečuje však pokoj a radosť, ktoré môže dať iba on. V každej dobe to dokazuje skúsenosť mno-

hých mužov a žien, ktorí v mene Krista, v mene pravdy a spravodlivosti dokázali odolať vábeniam pozemskej moci v jej rozličných formách, a to až po spečatenie tejto viery v mučeníctve.

Drahí bratia a sestry, keď archanjel Gabriel prišiel zvestovať Panne Márii, predpovedal jej, že jej Syn zdedí Dávidov trón a bude kraľovať naveky (porov. Lk 1, 32 - 33). A Panna Mária uverila ešte predtým, ako ho svedetu darovala. Určite musela premýšľať o tom, čo za nový druh kráľovskej hodnosti to Ježiš má. Porozumela, keď načúvala jeho slovám, predovšetkým však svojou vnútornou účasťou na tajomstve jeho smrti na kríži a zmŕtvychvstania. Prosme Máriu o pomoc, aby sme aj my nasledovali Ježiša, nášho Kráľa, tak, ako ho nasledovala ona, a aby sme mu vydávali svedectvo celým svojím bytím.

-js-/snímka RV

Generálna audiencia Benedikta XVI.: Hugo a Richard od sv. Viktora

Drahí bratia a sestry, na týchto stredajších audienciách predstavujem niektoré príkladné postavy veriacich, ktorí dokázali ukázať súlad medzi rozumom a vierou a dosvedčiť svojím životom evanjeliou zvesť. Dnes by som chcel hovoriť o Hugovi a Richardovi zo Svätého Viktora. Obaja patria medzi tých filozofov a teológov, ktorí sú známi ako „škola zo Svätého Viktora“, pretože žili a učili v Opátstve sv. Viktora v Paríži, založenom na začiatku 12. storočia Viliamom zo Champeaux. Viliam sám bol renomovaným

učiteľom, ktorý dokázal dať svojmu opátstvu pevnú kultúrnu identitu.

V Opátstve sv. Viktora vznikla škola na formáciu mníchov, otvorená aj pre študentov zvonka, v ktorej sa realizovala blahodarná syntéza medzi dvoma spôsobmi teologického myslenia, ako som o tom hovoril v predošlých katechézach: a to mníšskou teológiou, orientovanou prevažne na kontempláciu tajomstiev viery v Písme, a scholastickou teológiou, ktorá používala rozum na to, aby sa pokúsila preskúmať tieto

tajomstvá novými metódami a vytvorí teologický systém.

O živote Huga zo Sv. Viktora máme len málo správ. Dátum a miesto jeho narodenia sú neisté: možno to bolo niekde v Sasku alebo vo Flámsku. Vie sa, že po príchode do Paríža – v tom čase európskej kultúrnej metropoly – prežil ostatné roky svojho života v Opátstve sv. Viktora, kde bol najskôr žiakom a potom učiteľom. Bol veľmi známy už pred svojou smrťou v roku 1141 a požíval takú úctu, že ho dokonca nazývali „druhým sv. Augustínom“. Totiž rovnako ako Augustín veľa meditoval o vzťahu medzi vierou a rozumom, medzi profánnymi vedami a teológiou.

Podľa Huga zo Sv. Viktora všetky vedy – okrem toho, že sú užitočné pre porozumenie Písma – majú hodnotu aj samy osebe a treba ich pestovať, aby sa rozširovalo ľudské poznanie a tiež aby uspokojili ľudskú túžbu po poznaní pravdy. Táto zdravá intelektuálna zvedavosť ho viedla k tomu, aby odporúčal študentom, nech nikdy neobmedzujú svoju túžbu učiť sa a vo svojom traktáte o metodológii učenia a pedagogiky, príznačne nazvanom *Didascalion* (O vyučovaní), odporúča: „Rád sa od všetkých nauč to, čo nepoznáš. Je múdrejší ako všetci ostatní ten, kto sa chce naučiť niečo od všetkých. Kto od všetkých niečo získa, bude nakoniec bohatší ako všetci ostatní“ (*Eruditiones Didascalicae*, 3, 14: PL 176, 774).

Veda, ktorou sa zaoberali filozofi a teológovia tzv. školy zo Sv. Viktora, je predovšetkým teológiou, ktorá si v prvom rade vyžaduje láskyplné štúdium Svätého písma. Pre poznanie Boha sa totiž musí vychádzať z toho, čo sám Boh o sebe zjavil prostredníctvom Písma. V tomto zmysle je Hugo zo Sv. Viktora typickým reprezentantom mnišskej teológie, ktorá je celkom založená na biblickej exegéze.

Pre výklad Písma navrhuje tradičné patristicko-stredoveké členenie zmyslu, to značí predovšetkým historicko-literárny zmysel, potom alegorický a analogický a nakoniec morálny zmysel.

Ide o štyri rozmary zmyslu Písma, ktoré sa aj dnes nanovo objavujú a ktoré umožňujú vidieť, že v predkladanom texte a rozprávaní sa ukrýva hlbší odkaz: vlákno viery, ktoré nás ťahá hore, vedie nás aj na tejto zemi a učí nás, ako žiť.

Hugo, hoci rešpektuje tieto štyri rozmary zmyslu Písma, oproti svojim súčasníkom originálnym spôsobom trvá na dôležitosti historicko-literárneho zmyslu, a v tom spočíva jeho prínos. Inými slovami, ešte pred odhalením symbolickej hodnoty či hlbšieho rozmeru biblického textu treba hlbšie poznať a preskúmať význam dejín podávaných v Písme: inak totiž – upozorňuje Hugo veľmi efektívnym prirovnaním – riskujeme, že budeme ako odborníci na gramatiku, ktorí ignorujú abecedu. Tomu, kto pozná zmysel dejín opísaných v Biblii, sa ľudské udalosti javia ako poznačené Božou prozreteľnosťou, na základe ňou dobre zostaveného plánu.

Pre Huga zo Sv. Viktora teda dejiny nie sú výsledkom slepého osudu alebo absurdnej náhody, ako by sa na prvý pohľad mohlo zdať. Naopak, v ľudských dejinách pôsobí

Duch Svätý, ktorý vzbudzuje podivuhodný dialóg medzi ľuďmi a Bohom, ich priateľom. Takýto teologický pohľad na dejiny ozrejmuje prekvapujúce a spásne zasahovanie Boha, ktorý skutočne vstupuje do dejín a pôsobí v nich, a tak sa akoby sám stáva súčasťou našich dejín, no vždy chráni a rešpektuje slobodu a zodpovednosť človeka.

Štúdium Svätého písma a jeho historicko-literárneho zmyslu podľa nášho autora umožňuje pestovať pravú a vlastnú teológiu, čiže systematické objasňovanie právd, poznanie ich štruktúry, objasňovanie vieroučných dogiem, ktorých ucelenú syntézu predstavuje v traktáte *De Sacramentis christianae fidei* (Sviatosti kresťanskej viery). V ňom sa medzi iným nachádza aj definícia „sviatosti“, ktorá neskôr zdokonalená ďalšími teológmi obsahuje ešte i dnes veľmi zaujímavé podnety.

„Sviatosť,“ píše Hugo, „je telesným či materiálnym prvkom, podaným vonkajším a zmyslami vnímateľným spôsobom, ktorý svojou podobnosťou reprezentuje neviditeľnú a duchovnú milosť, vyjadruje ju, pretože bola s týmto cieľom ustanovená, a obsahuje ju, pretože je schopná posväcovať“ (9, 2: PL 176, 317). Teda na jednej strane viditeľnosť symbolu a „telesnosť“ Božieho daru, v ktorom sa na druhej strane skrýva božská milosť pochádzajúca z dejín, lebo tieto základné symboly vytvoril sám Ježiš Kristus.

Podľa Huga zo Sv. Viktora existujú tri základné prvky, ktoré tvoria definíciu sviatosti: ustanovenie Kristom, odovzdávanie milosti a analógia medzi viditeľným či materiálnym prvkom a neviditeľným prvkom, ktorým sú Božie dary. Ide o predstavu veľmi blízku dnešnému chápaniu, pretože sviatosti sú predstavované jazykom utkaným zo symbolov a obrazov schopných hovoriť bezprostredne k srdciam veriacich. Dôležité je, aby aj dnes liturgickí animátori, a zvlášť kňazi, s pastoračnou múdrosťou doceňovali vlastné znaky sviatostných obradov – viditeľnosť a hmatateľnosť milosti – a venovali sa im pozorne v katechéze, aby každé vysluhovanie sviatosti mohli všetci veriaci prežívať pobožne, intenzívne a s duchovnou radosťou.

Richard, dôstojný žiak Huga zo Sv. Viktora, pochádzal zo Škótska. Bol priorom Opátstva sv. Viktora od roku 1162 až do svojej smrti v roku 1173.

Aj Richard, prirodzene, prisudzuje základnú úlohu štúdiu Biblie, no na rozdiel od svojho učiteľa uprednostňuje alegorický zmysel, symbolický význam Písma, pomocou ktorého napríklad interpretuje starozákonnú postavu Benjamína, Jakubovho syna, ako symbol kontemplácie a vrcholu duchovného života. Richard sa venuje tejto téme v dvoch textoch, Benjamin minor a Benjamin maior, v ktorých predkladá veriacim duchovnú cestu pozývajúcu predovšetkým praktizovať rôzne čnosti, učí ich ovládať a rozumom riadiť svoje city a vnútorné afektívne i citové hnutia. Iba keď človek dosiahne istú rovnováhu a ľudskú zrelosť v tejto oblasti, je pripravený pristúpiť ku kontemplácii, ktorú Richard definuje ako „hlboký a čistý pohľad duše na divy poznania, sprevádzaný extatickým pocitom úžasu a obdivu“ (Benjamin maior 1, 4: PL 196, 67).

Kontemplácia je teda cieľom, výsledkom namáhavej cesty, ktorú predstavuje dialóg medzi vierou a rozumom, čiže opäť ide o teologickú diskusiu. Teológia vychádza z právd, ktoré sú predmetom viery, ale usiluje sa prehĺbiť ich poznanie za pomoci rozumu, osvojujúc si dar viery. Takáto aplikácia uvažovania na porozumenie viery je presvedčivo použitá v Richardovom majstrovskom diele *De Trinitate* (O Trojici), ktoré je jedným z historicky najvýznamnejších.

V šiestich knihách, z ktorých sa skladá, sa dôkladne zamýšľa nad tajomstvom Boha, ktorý je jeden v troch osobách. Pretože Boh je láska, podľa nášho autora zahŕňa jediná Božia substancia komunikáciu, oddanosť a vzájomnú lásku medzi dvoma osobami, Otcom a Synom, ktoré sa nachádzajú vo vzájomnom stave večnej výmeny lásky. No dokonalosť šťastia a dobroty nepripúšťa nijakú výlučnosť a uzavretosť, ale vyžaduje si ustavičnú prítomnosť tretej osoby, Ducha Svätého. Trojičná láska je participujúca, svorná a je zdrojom nesmiernej slasti a neprestajnej radosti.

Richard teda predpokladá, že Boh je láska, analyzuje podstatu lásky, toho, čo realita lásky zahŕňa, a tým prichádza k Trojici osôb, ktorá je skutočne logickým vyjadrením skutočnosti, že Boh je láska.

Richard si je však vedomý, že aj keď nám láska zjavuje Božiu esenciu a umožňuje nám „porozumieť“ tajomstvo Trojice, môžeme hovoriť o tomto tajomstve, ktoré presahuje ľudskú myseľ, stále len za pomoci analógie, a preto – ako básnik a mystik – využíva aj iné obrazy. Prirovnáva napríklad božstvo k rieke lásky, ktorá pramení z Otca, prúdi k Synovi a od neho zasa späť, aby sa potom mohla blahodarne šíriť v Duchu Svätom.

Drahí priatelia, takí autori, ako boli Hugo a Richard zo Sv. Viktora, pozdvihujú našu dušu ku kontemplácii božských skutočností. Zároveň však nesmierna radosť, ktorú nám poskytuje naše myslenie, obdiv a chvála Najsvätejšej Trojice, je základom a povzbudením pre konkrétny záväzok inšpirovať sa týmto dokonalým vzorom spoločenstva lásky pri budovaní našich každodenných ľudských vzťahov. Trojica je skutočne dokonalým spoločenstvom! Ako by sa len svet zmenil, ak by sa v rodinách, vo farnostiach a v ďalších spoločenstvách prežívali vzťahy vždy podľa príkladu troch božských osôb, v ktorých každá žije nielen spolu s tou druhou, ale pre tú druhú a v tej druhej!

Pripomenul som to aj pred niekoľkými mesiacmi pri modlitbe Anjel Pána: „Iba láska nás robí šťastnými, pretože žijeme vo vzťahu a žijeme pre to, aby sme milovali a boli milovaní“ (l'Osservatore Romano, 8. – 9. jún 2009, s. 1). Práve láska završuje tento nepretržitý zázrak, keď sa v živote Najsvätejšej Trojice mnohosť opäť skladá do jednoty, v ktorej je všetko pôžitkom a radosťou. So sv. Augustínom, vedení veľkou úctou k škole zo Sv. Viktora, môžeme aj my zvolať: „Vides Trinitatem, si caritatem vides.“ – Ak vidíš lásku, kontempluješ Trojicu (De Trinitate VIII, 8, 12). **Preložila Mária Spišiaková**

Benedikt XVI. prijal anglikánskeho arcibiskupa Williamsona

Vatikán (21. novembra, RV) - Benedikt XVI. prijal na osobnej audiencii anglikánskeho arcibiskupa Canterbury Rowana Williamsa. V priebehu srdečného rozhovoru sa pozastavili pri výzvach, ktoré sa ukazujú vo všetkých kresťanských spoločenstvách na začiatku tohto tisícročia a pri nevyhnutnosti podporiť formy spolupráce a svedectva vzájomnými stretnutiami. Hovorili tiež o posledných udalostiach, ktoré súviseli so vzťahom medzi Katolíckou cirkvou a Anglikánskym spoločenstvom, a opäť vyjadrili spoločnú vôľu pokračovať v upevňovaní ekumenických vzťahov medzi katolíckmi a anglikánmi, pripomenúc, že v najbližších dňoch sa zide komisia poverená pripravením tretej fázy teologického medzinárodného dialógu medzi oboma stranami. **-jak-**

Dialóg anglikánov a katolíkov pokračuje v Ríme tretím kolom

Vatikán (23. novembra, RV) – V pondelok sa v Ríme začalo stretnutie zamerané na ekumenický dialóg s Anglikánskym spoločenstvom. Ide o v poradí už tretie kolo dialógu v rámci Medzinárodnej katolícko – anglikánskej komisie (ARCIC). Stretnutie, ktoré sa tentoraz koná na pôde Pápežskej rady na podporu jednoty kresťanov, potrvá do 25. novembra.

Na tému vzájomných vzťahov v súvislosti s novou apoštolskou konštitúciou o začlenení anglikánov, ktorí žiadajú o vstup do Katolíckej cirkvi, vydanou nedávno Svätou stolicou, sa pre Vatikánsky rozhlas vyjadril anglikánsky arcibiskup Rowan Williams, ktorý sa v sobotu stretol s Benediktom XVI.: „Prirodzene, chcel som vyjadriť niektoré obavy ohľadom spôsobu, akým bola konštitúcia ohlásená, pretože mnohí anglikáni, mňa nevynímajúc, sa cítili byť tak trochu znepokojení, ani nie tak pre obsah, ako pre niektoré posolstvá, ktoré zazneli, a tak som sa chcel s pápežom porozprávať o niektorých z nich. Myslí si, že boli prednesené a aj vypočuté vo veľmi priateľskom duchu.“

Na margo samotnej apoštolskej konštitúcie arcibiskup povedal: „Myslím si, že odkaz je ten, že konštitúcia nepredstavuje žiadnu zmenu čo sa týka postoja Vatikánu vzhľadom k Anglikánskému spoločenstvu: vzhľadom k tomu a aj v súvislosti s našim stretnutím, bolo publikované veľmi jasné komuniké, ktoré hovorí o nových stretnutiach katolíkov a anglikánov, ktoré – ako si to želá pápež – majú pokračovať.“ **-sg, jb-**

Benedikt XVI. s umelcami: Za priateľstvo medzi Cirkvou a umením

Vatikán (21. novembra, RV) – Sixtínska kaplnka vo Vatikáne sa dnes stala svedkom už dlhšie pripravovanej udalosti – stretnutia sveta viery so svetom umenia na opätovné oživenie a upevnenie ich vzájomného vzťahu. Na pozvanie Benedikta XVI. sa v priestore zdobenom slávnymi Michelangelovými freskami zišli umelci z celého sveta a z rozličných oblastí umenia. Stretnutie, ktoré sa začalo o 11. hodine predpoludním, sprevádzali hudobné diela Giovanniho Pierluigiho da Palestrinu v podaní Pápežského speváckeho zboru Sixtínskej kaplnky.

Historické prepojenie s podobným stretnutím, ktoré sa na tom istom mieste konalo pred 10 rokmi, vytvorili slová z Listu umelcom Jána Pavla II. z roku 1999, ktoré zazneli v úvode. Pred zhromaždením 260 umelcov Svätého Otca pozdravil v mene Pápežskej rady pre kultúru jej predseda Mons. Gianfranco Ravasi, hlavný organizátor podujatia. Pripomenul slová sv. Jána Damascénskeho: „Ak ti niektorý z pohanov povie: «Ukáž mi svoju vieru!», ty ho zaved' do kostolov, ukáž mu dekorácie, ktoré ich zdobia a vysvetli mu súbor posvätných obrazov“. Z novodobej histórie arcibiskup Ravasi pripomenul Goetheho, ktorý hovorí, že „materinským jazykom Európy je kresťanstvo“.

V stručnej charakteristike dnešného stavu Mons. Ravasi konštatoval, že „úzke puto medzi vierou a umením sa počnúc minulým storočím značne oslabilo“. Podľa jeho slov „v cirkevnom prostredí nezriedka dochádzalo iba k oprašovaniu štýlov a žánrov predchádzajúcich období, v iných prípadoch zas došlo k prispôsobovaniu sa škaredosti, ktorá zavládla v novopostavených mestách. Umenie sa pustilo po sekulárnych cestách a náboženské témy, symboly, príbehy a postavy, ktoré umenie po stáročia čerpalo z Biblie, boli odsunuté do archívu. Často sa umenie upriamovalo na chvíľkové štýlistické cvičenia, stále provokatívnejšie a zamerané len samy na seba a niekedy sa dostalo do područia módy a trhového uvažovania.“ Predseda pápežskej rady však zdôraznil, že dnes jestvuje túžba znovu obnoviť plodný dialóg, v ktorom sa môžu stretávať „estetika a etika, krása, pravda a dobro“ a práve toto je dôvodom, že sa dnes umelci prišli stretnúť s pápežom.

Príhovor Benedikta XVI. si do Sixtínskej kaplnky prišlo vypočuť 260 osobností, ktorí symbolicky reprezentovali umelcov celého sveta. Svätý Otec pozdravil prítomných a poďakoval organizátorom stretnutia. Význam celého podujatia vysvetlil týmito slovami:

„Význam tejto chvíle znásobujú niektoré význačné okolnosti. Pripomíname si totiž 10. výročie Listu umelcom môjho cteného predchodcu, božieho služobníka Jána Pavla II. Po prvýkrát, na vigíliu Veľkého jubilea v roku 2000, sa tento pápež – on sám umelec –, priamo prihovril umelcom slávnostnou formou pápežského listu, v priateľskom tóne konverzácie medzi tými, čo sa – ako hovorí venovanie listu – „vášnivo oddávajú hľadaniu nových «epifánií» krásy“. Ubehlo už dvadsaťpäť ro-

kov odvtedy, čo ten istý pápež vyhlásil za patróna umelcov blahoslaveného Fra Angelica a poukázal na neho ako na príklad, v ktorom sa snúbi viera a umenie.

Moje myšlienky tiež smerujú k 7. máju v roku 1964, pred 45 rokmi, keď sa na tomto istom mieste udiala historická udalosť, ktorú si tak veľmi želel pápež Pavol VI., aby tak nanovo potvrdil priateľstvo medzi Cirkvou a svetom umenia. Slová, ktoré pri tej príležitosti vyslovil, znejú ešte aj dnes pod klenbou tejto Sixtínskej kaplnky, dotýkajú sa srdca i mysle. «Potrebujeme vás» - povedal - «naš úrad potrebuje vašu spoluprácu. Pretože, ako viete, naša služba znamená ohlasovať, sprístupňovať a robiť zrozumiteľným i úchvatne strhujúcim ten svet ducha, svet neviditeľný, nevysloviteľný, svet Boží. A v tomto... ste vy majstrami. Je to vaše remeslo, vaše poslanie. Vaším umením je uchopiť z nebies ducha ich poklady a zodiať ich do slov, do farieb, do podôb, ktoré ich urobia prístupnými» (Insegnamenti II, 1964, s. 313). Úcta Pavla VI. k umelcom bola veľká a viedla ho až k skutočne odvážnym vyjadreniam: «A ak by sme nemali vašu pomoc – pokračoval –, naša služba by sa stala zajakovou a neistou a musela by sa veľmi siliť k tomu, aby sa sama stala umeleckou a dokonca prorockou. Pre povznesenie k sile lyrického vyjadrenia intuitívnej krásy by bolo potrebné prepojiť kňazstvo s umením» (tamtiež, s. 314).

Za týchto okolností sa Pavol VI. podujal «nanovo upevniť priateľstvo medzi Cirkvou a umelcami», a žiadal ich, aby si ho sami osvojili, aby sa oň delili, aby s vážnosťou a objektívnosťou analyzovali dôvody ohrozenia tohto vzťahu a aby sa každý s odvahou a zaniatením ujal zodpovednosti za obnovu a prehĺbenie v napredovaní na ceste poznania a dialógu, s výhľadom na skutočné 'znovuzrodenie' umenia, v kontexte nového humanizmu.“

Benedikt XVI. sa ďalej zameral na poslanstvo samotného miesta stretnutia, na Michelangelove fresky, medzi ktorými dominuje výjav posledného súdu a postava Krista, ktorý je Alfa a Omega, počiatok a koniec dejín.

V ďalšom uvažovaní sa pápež dotkol otázok súvisiacich s úlohou krásy pri hľadaní zmyslu ľudskej existencie uprostred sveta, ktorý trpí, keď nedokáže nachádzať nádej. Pripomenul aj slová gréckeho filozofa Platóna, podľa ktorého základnou úlohou umenia je zasiahnuť človeka úderom, ktorý ho prebudí, aby vyšiel z uzavretosti do seba samého.

Na túto tému vzťahu krásy a zmyslu života citoval nasledovné vyjadrenie Dostojevského: „Ľudstvo môže žiť bez vedy, môže žiť bez chleba, no jedinú, bez čoho by nedokázal ďalej žiť, je bez krásy, pretože potom by na svete nebolo viac čo robiť. Tu je celé tajomstvo, tu je celá história“ - píše Dostojevský. Pri téme krásy ďalej Svätý Otec poukázal na časté pokrivenie jej chápania. Takáto povrchná, iluzórna či pokrytecká predstava o kráse človeka robí ešte väčším otrokom. Aká je potom pravá krása? Benedikt XVI. pripomenul slová svojho predchodcu, keď povedal:

„Ján Pavol II. v Liste umelcom cituje v tejto súvislosti nasledujúci verš poľského básnika Cypriana Norwida: «Krása je tu pre oduševnenie k práci, práca je pre vzkriesenie.» (č. 3) A ďalej dodáva: «Ako hľadanie krásy, ktoré je ovocím predstavivosti presahujúcej všednosť, umenie je vo svojej podstate určitou výzvou k Tajomstvu. Dokonca aj vtedy, keď preniká do najtemnejších hĺbok duše alebo do najotrasnejších stránok zla, stáva sa umelec v určitom zmysle hlasom všeobecného očakávania vykúpenia» (č. 10). A v závere tvrdí: «Krása je šifrou tajomstva a poukazom na nadprirodzené» (č. 16).

Benedikt XVI. sa ďalej hlbšie zameril na úlohu umenia ako cesty viery: „V tejto súvislosti sa hovorí o via pulchritudinis, o ceste krásy, ktorá predstavuje zároveň cestu umeleckú, estetickú a cestu viery, teologického hľadania. Teológ Hans Urs von Balthasar otvára svoje veľké dielo nazvané „Sláva. Teologická estetika“ takýmito sugestívnymi vyjadreniami: «Naše počiatkové slovo sa nazýva krása. Krása je posledným slovom, ktoré si uvažujúci intelekt môže dovoliť vysloviť, pretože ona korunuje, s ňou svätožiara nepochopiteľného jasu, dvojité hviezdy pravdy a dobra a ich vzájomný nerozlučiteľný vzťah.» Potom konštatuje: «Ona je tou nezištnou krásou, bez ktorej sa starý svet nemohol zaobiť vo svojom chápaní, ktorá však odkráčala po špičkách od moderného sveta záujmov, aby ho zanechala jeho žiadostivosti a smútku. Ona je tou krásou, ktorú viac nemiluje a neuchováva dokonca ani náboženstvo.» A uzatvára: «Ten, kto sa pri jej mene iba pousmeje, považujúc ju za exotickú hračku meštiackej minulosti, o tom si môžeme byť istí, že – či už v skrytosti, alebo verejne – nie je viac schopný modlitby a zakrátko nebude schopný ani milovať.» Cesta krásy nás teda vedie k tomu, aby sme nachádzali Celok vo fragmente, Neko-nečno v konečnom, Boha v dejinách ľudstva.

Simone Weilová v tejto súvislosti napísala: «Vo všetkom tom, čo v nás prebúda čistý a autentický pocit krásy, je skutočná prítomnosť Boha. Je tam takmer akési vtelenie Boha do sveta, ktorého znamením je krása. Krása je experimentálnym dôkazom toho, že vtelenie je možné. Preto je každé prvoradé umenie vo svojej podstate náboženským.» Ešte prenikavejšie to potvrdzuje Hermann Hesse: «Umenie znamená nasledovné: vo vnútri každej veci ukázať Boha.» Pripomínajúc slová pápeža Pavla VI. boží služobník Ján Pavol II. znovu potvrdil túžbu Cirkvi obnoviť dialóg a spoluprácu s umelcami slovami: «Aby Cirkev odovzdávala ďalej posolstvo, ktoré jej Kristus zveril, potrebuje umenie» (List umelcom, č. 12), ale hneď nato si aj položil otázku: «Potrebuje aj umenie Cirkev?», čím vyzval umelcov, aby znovu našli v náboženskej skúsenosti, v kresťanskom zjavení a v «knihe kníh», ktorou je Biblia, prameň obnovenej a motivovanej inšpirácie.“

Na záver Benedikt XVI. znovu zopakoval umelcom výzvu svojho predchodcu a takto sa s nimi rozlúčil: „Zároveň s mojím požehnaním vás zdravím jediným slovom, rovnako ako to svojho času urobil Pavol VI.: Dovidenia!“

Záver stretnutia opäť patril vatikánskym spevákam. Jednotliví umelci sa potom osobne pozdravili so Svätým Otcom. Každý z prítomných si zo stretnutia odniesol pamätnú medailu, ktorej vydanie osobitne pre túto príležitosť pripravila Pápežská rada pre kultúru. -sg, jb-

Benedikt XVI. účastníkom konferencie o nepočujúcich

Vatikán (20. novembra, RV) – Benedikt XVI. sa dnes prihovril účastníkom 24. medzinárodnej konferencie venovanej nepočujúcim, organizovanej Pápežskou radou pre apoštolát zdravotníkov. Na audiencii v Klementínskej sále Apoštolského paláca sa zúčastnilo viac ako 400 ľudí zo 70 krajín.

V úvode Svätý Otec všetkých s radosťou privítal. „Mnohé a citlivé sú problémy týkajúce sa nepočujúcich“ – pokračoval a dodal, že táto problematika spadá aj do ďalších oblastí: eticko-duchovných, pedagogických či psychologických a medicínskych. Potom sa zameril na tému konferencie s jej názvom „Effata“ – ktorá upriamuje na Evanjelium podľa Marka (porov. 7, 31–37), ako Pán koná v prípade nepočujúcich a ako dav volá „Dobre robí všetko: aj hluchým dáva sluch aj nemým reč“ (Mk 7, 37). Potom však spomenul aj niektoré tienistejšie stránky:

„Žiaľ, skúsenosť nie vždy svedčí o vrúcnom prijatí, či o solidárnosti k nepočujúcim. Mnohé asociácie, ktoré sa zameriavajú na ochranu ich práv zaznamenávajú predsudky a diskrimináciu. Sú to príklady žalostného a neoprávneného správania, ktoré marí rešpektovanie dôstojnosti nepočujúcej osoby a jej úplné začlenenie sa do spoločnosti. Omnoho širšiu podporu možno vidieť zo strany asociácií a organizácií, tak na poli cirkevnom či civilnom, ktoré inšpiruje autentická solidárnosť, čím prispievajú k zlepšeniu životných podmienok mnohých nepočujúcich. Je preto potrebné zdôrazniť, že prvé školy výchovy a náboženského formovania týchto našich bratov a sestier, vznikli v Európe už v 18. storočí. Nemôžeme však zabúdať na podmienky, v akých sa títo ľudia ocitajú ešte aj dnes, najmä v rozvojových krajinách a to či už pre neadekvátnu politiku a legislatívu, ako aj z dôvodu zamedzeného prístupu ku zdravotnej starostlivosti. Hluchota je totiž často dôsledkom chorôb, ktoré sú ľahko liečiteľné. Apelujem teda na politických a civilných predstaviteľov, ako aj na medzinárodné organizácie, aby preukázali potrebnú podporu a to aj v týchto krajinách, aby bola rešpektovaná dôstojnosť a práva nepočujúcich, ako aj ich úplné začlenenie sa do spoločnosti. Cirkev, nasledujúc učenie a príklad svojho Zakladateľa, naďalej s láskou a solidárnosťou podporuje rozličné pastoračné a sociálne aktivity pre nepočujúcich a osobitne pre trpiacich s vedomím, že práve v utrpení je ukrytá mimoriadna sila a mimoriadna milosť, ktorá človeka vnútorne približuje ku Kristovi.“ -sg-

Benedikt XVI. sa stretol s premiérom Kuvajtu

Vatikán (23. novembra, RV) – Pápež Benedikt XVI. na audiencii prijal premiéra Kuvajtu, ktorým je šejk Nasser Al-Mohammad Al-Ahmad Al-Sabah, ktorý sa následne stretol aj s vatikánskym štátnym sekretárom kardinálom Tarcisiom Bertonom a sekretárom pre vzťahy so štátmi Mons. Dominiquem Mambertim. Prítomní v rozhovore vyzdvihli veľmi dobré vzťahy medzi Svätou stolicou a Blízkym východom, ktoré trvajú viac ako 40 rokov, ako aj prínos, aký významná kresťanská menšina v krajine prináša kuvajtskej spoločnosti. -sg-

Pápežská komisia pre kultúrne dedičstvo Cirkvi pôsobí už 20 rokov

Vatikán (26. novembra, RV) – Pápežská komisia pre kultúrne dedičstvo Cirkvi si pripomína 20. výročie svojej činnosti. Pri tejto príležitosti sa dnes dopoludnia konala tlačová konferencia, na ktorej nechýbal ani predseda spomínanej komisie a zároveň predseda Pápežskej rady pre kultúru, arcibiskup Gianfranco Ravasi a tiež sekretár komisie Francesco Buranelli.

V podvečer sa v súvislosti s výročím začalo stretnutie, ktoré otvoril vatikánsky štátny sekretár, kardinál Tarcisio Bertone, keď pozdravil prítomných účastníkov. Stretnutiu predsedal arcibiskup Ravasi spolu s Mons. Friedhelmom Hofmannom, biskupom Würzburgu, ktorý vystúpil s prednáškou s názvom Dvadsať rokov pápežskej komisie: prvé bilancovanie. -mf-

Posolstvo Benedikta XVI. k Jubilejnému roku vo Vietname

Vietnam slávi Jubilejný rok, ktorým si pripomína 350. výročie založenia apoštolských vikariátov Tonkin a Cochincina, a 50 rokov od vytvorenia katolíckej hierarchie v krajine. K oslavám sa pripojil aj Svätý Otec posolstvom, zaslaným predsedovi Konferencie biskupov Vietnamu Mons. Petrovi Nguyenovi Van Nhonovi. Benedikt XVI. pripomenul, že začiatok Jubilejného roka sa zhoduje so sviatkom 117 vietnamských mučeníkov a vyjadril nádej, že „spomienka na ich ušľachtilé svedectvo pomôže ľuďom vo Vietname zintenzívniť lásku, nádej a skonsolidovať vieru, ktorú život niekedy skúša naozaj drsne“.

Toto obdobie podľa jeho slov je „časom milosti, v ktorom sa zmierujeme s Bohom a našimi bratmi vo viere. V tejto súvislosti by sme mali uznať minulé a súčasné chyby proti nim, a prosiť o odpustenie. Zároveň by bolo vhodné pristúpiť k obohateniu cirkevného spoločenstva a budovaniu spravodlivej, jednotnej a rovnoprávnej spoločnosti prostredníctvom autentického dialógu, vzájomnej úcty a zdravej spolupráce.“ VIS, Dana Jacečková

Lisabonská zmluva je zo strany európskych biskupov vnímaná s nádejou

Belgicko (23. novembra, RV) – Biskupi krajín patriarch do Európskej únie vnímajú 1. december, kedy vstúpi do platnosti Lisabonská zmluva, s nádejou vzhľadom na budúcnosť. Hovorí o tom záverečné vyhlásenie plenárneho zasadnutia Komisie biskupských konferencií Európskeho spoločenstva (COMECE) v Bruseli, ktoré sa skončilo v piatok 20. novembra. Podľa tohto komuniké Lisabonská zmluva spolu s voľbami do Európskeho parlamentu, menovaním predsedu Európskej rady a ministra zahraničných vecí EÚ tvoria „potrebné vybavenie na zvládnutie naliehavých výziev nasledujúceho desaťročia“.

Počas svojho zasadnutia biskupská komisia pracovala na formulovaní konkrétnych návrhov pre aplikáciu článku 17 Lisabonskej zmluvy, ktorý hovorí o „otvorenom, transparentnom a regulárnom dialógu“ medzi inštitúciami EÚ a cirkvami. Ako povedal na tlačovej konferencii sekretár komisie, páter Piotr Mazurkiewicz, „doteraz jestvujúca tradícia vzťahov a spolupráce s inštitúciami na základe dobrej vôle oboch strán bude mať teraz právny základ.“ P. Mazurkiewicz poukázal na niektoré pozitívne aspekty nového opatrenia: „Garantuje rešpektovanie cirkví na národnej úrovni vo vzťahu k príslušným štátom, s ohľadom na ich identitu a uznávajúc ich osobitosti.“ Cirkvi teda nebudú kladené na rovnakú úroveň s lobistickými skupinami či mimovládnyimi organizáciami. „Teraz sa bude môcť dialóg rozšíriť na mnohé ďalšie oblasti oproti tým doterajším, a to vo svetle sociálnej náuky Cirkvi“ – povedal ďalej sekretár COMECE.

Predseda COMECE, rotterdamský biskup Adrianus Herman Van Luyn, avizoval vydanie dokumentu o podporovaní náboženskej slobody v rámci politiky EÚ. Náboženská sloboda je „fundamentálne právo, na ktorého podporovaní komisia pracuje už roky“. Ako pripomenul pomocný biskup Varšavy Piotr Jarecki, ktorý je podpredsedom COMECE, „dosiaľ jestvuje množstvo prípadov diskriminácie vo všetkých oblastiach sveta“. -jak-

Benefičný koncert na podporu detskej nemocnice vo Vatikáne

Vatikán (20. novembra, RV) – V Aule Pavla VI. sa v piatok večer o pol deviatej konal koncert na podporu Detskej nemocnice Bambino Gesù patriacej k Vatikánu ako dielo pod patronátom Svätej stolice. Účinkoval Národný orchester konzervatórií a medziuniverzitný zbor z Ríma. Podujatie nieslo symbolický názov Svetlo detí a konalo sa pri príležitosti Medzinárodného dňa detských práv. Na koncerte sa prihovoril štátny sekretár, kardinál Tarcisio Bertone a prítomný bol aj riaditeľ Detskej nemocnice Bambino Gesù prof. Giuseppe Profiti. -jk-

Konferencia o dialógu kultúr a náboženstiev

Taliansko (25. novembra, RV) – „Za krízou. Prvky pre dialóg medzi kultúrami a náboženstvami“ – taký je názov študijného stretnutia, ktoré sa koná na Filozofickej fakulte Pápežskej Lateránskej univerzity. Zúčastňujú sa na ňom vedci a politici z Talianska aj zo zahraničia, ktorí budú hovoriť o ľudských právach ako základe pre medzikultúrny a medzináboženský dialóg a v tejto súvislosti aj o stále aktuálnej Všeobecnej deklarácii ľudských práv z roku 1948 a tiež o vzťahoch s africkou a čínskou kultúrou. Prítomní chcú naznačiť spôsoby na zdlanie bariér, ktoré sa v minulosti, ako aj v súčasnosti vynárajú medzi ľuďmi a ich rozdielnymi kultúrnymi, spoločenskými, politickými a náboženskými prejavmi. Stretnutie sa koná v rámci Kultúrneho týždňa venovaného filozofii, ktorý trvá od 22. do 28. novembra pod záštitou Centra univerzitnej pastorácie Rímskeho vikariátu. -sg-

Kardinál Maradiaga o blížiacom sa Svetovom dni boja proti aidsu

Žiadne dieťa by nemalo trpieť len preto, že sa narodilo v krajine s vysokým výskytom aidsu a nedostatočným medicínskym systémom, uviedol prezident Caritas Internationalis kardinál Oscar Rodríguez Maradiaga pri príležitosti blížiaceho sa Svetového dňa boja proti aidsu, ktorý si pripomenieme 1. decembra. Hlavná téma tohtoročnej kampane znie „Univerzálny prístup a ľudské práva“.

Ako kardinál podotkol, „je základným ľudským právom, aby deti vyrástli na dospelých a napriek tomu polovica tých, ktoré sú infikované vírusom HIV, zomiera pred svojimi druhými narodeninami iba preto, že žijú v chu-

dobných krajinách, kde je prístup k adekvátnej pomoci obmedzený.“ Vyzval svet, aby sa zapojil do kampane Caritas, ktorá povzbudzuje vlády, farmaceutické firmy a globálne spoločensvo, aby pre deti zabezpečilo včasný prístup k testovaniu na HIV a antiretrovirálnej liečbe. Podľa Maradiagových slov v tomto smere „univerzálny prístup nie je o geografii, ale o ľudskosti“.

Takmer 2 milióny detí mladších ako 15 rokov žije s vírusom HIV. Okolo 15 miliónov tých, ktorí ešte nemajú 18 rokov, stratilo jedného alebo oboch rodičov na následky ochorenia, súvisiacich s aidsom. Zenit, Dana Jacečková

Novoveká ekonomika sa zakladá na kresťanskom étose

25. novembra (RV CZ) - Svetové hospodárstvo dnes potrebuje predovšetkým etický rozmer, uviedol to kardinál Tarcisio Bertone na prednáške v Európskej univerzite v Ríme. Štátny sekretár Svätej stolice tam v utorok otvoril akademický rok. Poznamenal, že v posledných rokoch sa zabúdalo na pravú povahu financií. Tie sú v podstate úsporami, ktoré by mali podporovať rozvoj reálneho hospodárstva a tým sa podieľať na všeobecnom blahobyte. V situácii terajšej kryty je podľa kardinála potrebné vrátiť hospodárstvu zdravú etiku a je nevyhnutné, aby zasahoval aj štát, ktorý má povinnosť znemožniť najviac do očí bijúce podvody. Zásah štátu je potrebný aj tam, kde sú celé regióny či sociálne vrstvy vytláčané na okraj spoločnosti. Zástupca Vatikánu pripomenul, že základom novovekého hospodárstva a sociálneho štátu je kresťanský étos a práve k nemu je potrebné sa vracieť. -mig-

Kardinál Tauran v Indonézii rozvíja dialóg s moslimami

Indonézia (26. novembra, RV) - Od pondelka 23. novembra je v Indonézii na pozvanie miestnych biskupov kardinál Jean-Louis Tauran, predseda Pápežskej rady pre dialóg s náboženstvami. Návšteva, ktorá potrvá do 2. decembra, je organizovaná v úzkej spolupráci s apoštolskou nunciatúrou a predpokladá 13 stretnutí s rôznymi moslimskými inštitúciami krajiny a tiež stretnutia s katolíckou komunitou Indonézie. Očakávajú sa aj rozhovory s predstaviteľmi občianskeho života.

Pre moslimov sa dnešným dňom začína obdobie púte do Mekky. Táto púť s názvom „hadž“ je jedným z hlavných pilierov moslimskej viery. Indonézia je pritom krajinou s najväčším počtom moslimov na svete. -jak-

Svätá zem má novú blahoslavenú

Jej zásluha spočíva v tom, že prispela k zlepšeniu podmienok žien v Palestíne prostredníctvom vzdelávania, založením rehoľnej inštitúcie, pozostávajúcej z miestnych žien, vyučováním náboženstva a bojom proti ženskej negramotnosti – takto zhodnotil prefekt Kongregácie pre kauzy svätých Mons. Angelo Amato, prínos sestry Márie Alphonsiny Ghattasovej, zakladateľky arabskej Kongregácie ružencových sestier z Jeruzalema, ktorá bola blahorečená 22. novembra v Nazarete. Mons. Amato zdôraznil, že nová blahoslavená prechovávala mimoriadnu lásku voči svojej krajine, požehnanej Ježišom a Pannou Máriou a akt blahorečenia označil za povzbudenie pre katolícke spoločenstvo vo Svätej zemi.

SIR, Dana Jacečková

Súčasná situácia nielen katolíkov na Filipínach

Filipíny (26. novembra, RV/Zenit, Fides) - Dva dni po krvavom masacre v južnej provincii Maguindanao na Filipínach, ktorý si podľa najnovších informácií vyžiadal minimálne 60 obetí, vyhlásila na dnešný deň filipínska prezidentka Gloria Macapagal Arroyová v krajine štátny smútok. V utorok asi sto ozbrojencov unieslo niekoľko ľudí, ktorých následne usmrtili. Z únosu je podozrivý dosiaľ úradujúci guvernér provincie Maguindanao Andala Ampatuana. Dôvodom by mohol byť pokus o zabránenie nominácie opozičného kandidáta na guvernéra v spomínanej provincii. Filipínska prezidentka vyhlásila v dvoch provinciách na juhu krajiny výnimočný stav a do oblasti vyslala vojenské posily.

Obetami masakru bolo aj dvanásť novinárov, medzi nimi aj katolícka novinárka Nenengová, dobrovoľníčka diecézneho rádia, ktoré je členom Catholic Media Network, siete, ktorá združuje 54 rádii a 3 televízie na filipínskom území. Mediálna sieť je úzko spojená s Konferenciou biskupov Filipín. Jej predseda a zároveň výkonný tajomník biskupskej komisie pre médiá páter Francis Lucas v rozhovore pre spravodajskú agentúru Fides poznamenal: „Nenengová bola naša odvážna spolupracovníčka. Odsudzujeme masaker a apelujeme na prezidentku Arroyovú, aby postavila pred súd zodpovedné osoby. Masaker nesmie zostať bez trestu. Je potrebné, aby bolo zachované právo a dodržiavanie ľudských práv v Mindanao: čo je úlohou vlády.“

Popri bolestných udalostiach posledných dní prišla z krajiny aj pozitívna správa. Po mesačnom zadržívaní bol 11. novembra na slobodu prepustený 79-ročný írsky misionár Michael Sinnott, ktorého v októbri uniesli členovia islamskej militantnej skupiny. Ešte 31. októbra únoscovia zverejnili videonahrávku so zábermi na pátra

Sinnotta, v ktorej žiadali výkupné vo výške dvoch miliónov dolárov. Ako to uviedol írsky minister zahraničných vecí Micheál Martin, únoscovia pátra napokon prepustili bez akéhokoľvek výkupného. Misionár tak bol následne prevezený na letisko v Manile, kde ho privítala prezidentka Arroyová. Páter Sinnott patrí do misijného spoločenstva sv. Kolumbána. Ako sa prepustený páter vyjadril, napriek svojmu veku by chcel aj naďalej zostať na Filipínach a pokračovať vo vykonávaní svojej doterajšej misionárskej činnosti.

Je tu aj ďalšia pozitívna správa z Filipín: v uplynulý piatok filipínski katolíci vyjadrili spokojnosť s novým zákonom proti detskej pornografii, ktorý filipínska prezidentka Arroyová schválila niekoľko dní pred 20. výročím Dohovoru OSN o právach dieťaťa, podpísaného 20. novembra 1989. Nový zákon stanovuje tresty za činnosti súvisiace s pornografiou s trestnou sadzbou v rozmedzí od jedného mesiaca až po trest smrti. V závislosti na rozsahu trestnej činnosti a spôsobenej škody postihne páchateľ a aj finančná pokuta.

Nový zákon počíta s vytvorením novej organizácie, ktorou by mala byť Rada proti detskej pornografii. Tá by mala slúžiť na koordináciu boja proti detskej pornografii a zjednotiť tak oddelenia rôznych vládných agentúr, ktoré túto činnosť vykonávali doposiaľ. V čele novej organizácie bude súčasný minister odboru sociálnych vecí a rozvoja a spolupracovať bude aj s predstaviteľmi niekoľkých mimovládnych organizácií.

-mf-

Dvojitý atentát proti kresťanom v irackom Mosule

Irak (26. novembra, RV) - Dnes ráno otriasli irackým mestom Mosul dva výbuchy. Zasiali chaldejský kostol Sv. Efréma a Rehoľný dom sestier dominikánok svätej Kataríny. Doposiaľ nie sú správy o obetiach, ale kostol je úplne zničený a kláštor sestier poškodený. Kresťanské zdroje Asia News v Mosule hovoria o „vyhrážke v mafiánskom štýle“. „Je to odkaz kresťanom, aby opustili mesto.“ Patriarchálny vikár Bagdadu Mons. Shlemon Warduni povedal: „Toto je útok na celú irackú Cirkev. Nikto nie je v bezpečí a to, čo sa dnes stalo v Mosule, sa môže prihodiť v ktoromkoľvek inom regióne krajiny.“

Podľa pátra Emila Shimouna, novozvoleného arcibiskupa Mosulu išlo o útok na symbol prítomnosti kresťanov a katolíkov, a to nielen v Mosule. Arcibiskup skonštatoval, že opäť narastá strach a ním podmienený útek kresťanov, a že „polícia začala pátranie po vinníkoch tohto hrozného činu“. Vyjadril tiež, že „je ťažko pochopiteľné, ako sa môže prihodiť podobná vec pred miestami kultu, kde stále hliadkuje polícia.“

Arcibiskup Mosulu dodal: „Potrebujeme modlitby, pomoc a podporu morálnu i materiálnu.“

-jk-

Spomienka na kňaza a básnika Janka Silana

Rímskokatolícka cirkev, farnosť Važec, za spolupráce s Obecným úradom vo Važci a Miestnou organizáciou Matice slovenskej, pripravili spomienkovú slávnosť na katolíckeho kňaza a básnika Janka Ďurku-Silana (*24. 11. 1914 Sila – 16. 5. 1984 Važec). V tomto roku si pripomíname 95 rokov od jeho narodenia a 25. výročie jeho smrti a ako pripomenul aj správca farnosti Važec, ThDr. Vladimír Dzurenda, „práve pred 60 rokmi bola ustanovená farnosť Važec a pred 60 rokmi prišiel do Važca aj Janko Silan“.

Slávnosť začala sv. omšou v kostole Klaňania sa Troch kráľov vo Važci, ktorú celebrol Mons. Andrej Imrich, spišský pomocný biskup. Po slávnostnom obede v Diecéznom centre voľného času sa hostia, ale aj domáci zúčastnili na položení venca a kvetov pri pamätnej tabuli na budove fary, kde žil a tvoril Janko Silan. Kultúrny program pokračoval v priestoroch Diecézneho centra voľného času, ktorý doprevádzala miestna spevácka skupina pod vedením Dr. Kapsného. Prítomným sa prihovril aj Doc. ThDr. ICLic. Štefan Mordel, PhD. správca farnosti Vysoké Tatry, ktorý priblížil život a tvorbu Janka Silana. Kňaza a básnika, ktorý s pokorou znášal ťažký údol nemožnosti publikovať kvôli komunistickému režimu i svoj zdravotný handicap.

Eubomír Lorenčík

Slávnosť sa začala sa archijerejskou svätou liturgiou vo Farskom kostole Povýšenia sv. Kríža, pri ktorej spieval zbor Chryzostomos z Bratislavy. Hlavným celebrantom bol bratislavský eparcha Mons. Peter Rusnák, koncebrovali opáti P. Bronislav Kramár OPraem a P. Tomáš Bartal OPraem, tajomník vладыku o. Peter Sabol, protopresbyteri o. Martin Pavuk a o. Ľubomír Matejovič a ďalší kňazi. Slávnostným kazateľom bol rektor Katolíckej univerzity v Ružomberku prof. Tadeusz Zasepa.

Po svätej liturgii odznela báseň Mons. Imricha Poláka venovaná Mons. Viliamovi Mitošinkovi, ktorému bola venovaná aj následná prednáška prof. Róberta Letza. K pamätnej tabuli na františkánskom kláštore sa účastníci vybrali v sprievode s dychovou hudbou a zástavami. Pri pamätnej tabuli zazneli príhovory poslanca Pavla Abrhana a primátora Gejzu Pischingera, ktorý udelil pamätnú medailu P. Rusnákovi a T. Zasepovi. Pamätnú tabuľu požehnal provinciál Rehole menších bratov františkánov P. Juraj Mihály OFM. Pred piatimi rokmi sa mal pri novoodhalenej tabuli prihovoriť vtedajší predseda Konfederácie politických väzňov Slovenska dr. Anton Neuwirth, ale nestalo sa tak pre jeho nečakané úmrtie. Preto sa teraz prítomným prihovorila jeho dcéra, europoslankyňa Anna Záborská a bol prečítaný príhovor jeho nástupcu Antona Srolca, ktorý však pre hospitalizáciu nebol prítomný.

Peter Sandtner/snímka autor

Spomienkové stretnutie na väznených kňazov

V sobotu 21. novembra 2009 sa v Nových Zámkoch konala spomienková slávnosť pri príležitosti 20 výročia od 17. novembra a 5 výročia osadenia pamätnej tabule biskupovi Štefanovi Barnášovi a kňazom, ktorí boli ako nepreškoliciteľní internovaní v kláštore dcér sv. Františka v Nových Zámkoch v päťdesiatych rokoch.

Biskup Rudolf Baláž navštívil gymnázium Štefana Moyses

18. november 2009 bol pre spoločenstvo Katolíckeho gymnázia Štefana Moyses v Banskej Bystrici výnimočným dňom, keďže rannú svätú omšu v školskej kaplnke slúžil Mons. Rudolf Baláž, diecézny biskup. Na podklade liturgických čítaní vyzval študentov a pedagógov školy, aby boli verní posolstvu evanjelia za každých okolností.

Poznamenal, že študenti tejto školy budú aj pred tvárou Božou viac zodpovední za svoje konanie, nakoľko tu majú vytvorené lepšie podmienky na duchovný rozvoj ako ich rovesníci na štátnych školách. V závere svätej omše ešte neformálne odpovedal na niekoľko zvedavých otázok študentov.

Pastoračná návšteva otca biskupa sa konala v rámci prebiehajúceho Týždňa Cirkvi pre mládež, ale zároveň v období, kedy sa v škole konal Deň otvorených dverí a maturitné ročníky majú stužkové slávnosti. Banskobystrický diecézny biskup Mons. Rudolf Baláž zriadil toto gymnázium v Banskej Bystrici v roku 1992.

Boris Brutovský

Vyhlásenie františkánov ku kauze zneužívania

„Dňa 28. októbra 2009 Okresná prokuratúra Bratislava 1 vydala uznesenie, v ktorom rozhodla o zastavení trestného stíhania troch členov našej rehole, ktorí boli stíhaní za zločin sexuálneho zneužívania dvoch maloletých chlapcov spolupáchateľstvom. Podľa prokuratúry sa trestné stíhanie zastavuje, „pretože je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie“ (píše sa v uznesení). V počiatočných tzv. operatívnych šetreniach prokuratúra ani okresný súd a ani polícia nepovažovali za potrebné prešetriť čo i len možnosť nepravdivosti v mnohom sa odlišujúcich výpovediach maloletých chlapcov, na základe ktorých začali trestné stíhanie františkánov. Masívnosť a neprimeranosť, s akou sa konala domová prehliadka (vo všetkých miestnostiach kláštora) a takisto spôsob opoznania a zaistenia troch členov rehole, považuje Rehoľa menších bratov – Františkánov za bezprecedentný, neadekvátny a tendenčný.

Ostentatívne obkľúčenie bratislavského kláštora policajtní, zatknutie troch mladých rehoľníkov v inom meste a ich odvedenie v putách a prevoz do Bratislavy bez toho, aby im bol oznámený dôvod, vzbudzuje dojem, že išlo buď o cieľnú diskreditáciu rehole a Cirkvi, alebo išlo o neprimeraný postup orgánov činných v trestnom konaní, ktorý nakoniec vyústil do odpornej bulvarizácie prípadu niektorými médiami, ktoré vážne poškodili dobré meno rehole. Bulvár sa pri tom odvolával na informácie z radov polície.

Rehoľa menších bratov – Františkánov podniká právne kroky na morálne zadost'učinenie zo strany spomenutých médií (TV Joj, Nový čas, Plus jeden deň). Na druhej strane Rehoľa menších bratov – Františkánov vyjadruje úprimnú vďaku tým médiam, ktoré sa pokúsili o objektivizáciu pohľadu na tento prípad a neváhali pristúpiť aj k investigatívnym metódam. Aj vďaka nim sa verejná mienka začala prikláňať k pravde a k podpore rehole.

Ďakujeme tiež známym aj neznámym priateľom a rôznym organizáciám z tretieho sektora, ktorí nás podporili akýmkoľvek gestom či slovami solidarity a v neposlednom rade modlitbou.

Pre nás je prípad zdanlivo šťastne ukončený. No napriek tomu vyvoláva množstvo otázok, zvlášť čo sa týka postupu orgánov činných v trestnom konaní. Ak totiž lekár na základe nesprávneho určenia diagnózy, resp. nesprávneho liečebného postupu poškodí zdravie pacienta, tak sa to berie ako trestný čin. Ale čo to je ak vďaka neadekvátnym a tendenčným postupom orgánov štátnej moci dôjde ku poškodeniu dobrého mena a možno aj k trvalej traume nevinných ľudí? Za normálnych okolností by sa

za spomínaný postup prokuratúry a polície v tejto kauze mal niekto aspoň ospravedlniť. Je však také niečo vôbec na Slovensku aspoň teoreticky možné? Rozhodne je to žiaduce ak sa chceme aspoň nazývať slušnou spoločnosťou so slušnými štátnymi inštitúciami.“

Br. Juraj Andrej Mihály, OFM

6. púť zrelosti - Všetko sa dá!

Uplynulý víkend, 19. - 22. novembra, sa vo Vysokej nad Uhom konala už 6. púť zrelosti. Zúčastnilo sa jej 152 študujúcich i pracujúcich, tých, ktorí majú nad 23 rokov. Témou tejto púte bola „Cesta k pokoju. Ukončiť neukončené.“ V piatok sa mladým pútnikom venovala psychologička MUDr. Mária Švagrovská a otec Peter Novysedlák. Sobota patrila prednáške a dialógu s otcom Martinom Kolejákom. Počas tejto púte si účastníci pripomenuli aj 65. rok od smrti Božej služobnice Anny Kolesárovej, ktorá presne 22. novembra 1944 položila svoj život pri obrane čistoty. **Mária Vašková**

Výstava pri príležitosti 800. výročia písomnej zmienky o Spiši

26. novembra 2009 o 16:00 bude v budove Slovenského národného múzea - Spišského múzea v Levoči sprístupnený ojedinelý výstavný projekt o histórii Spiša. Unikátne exponáty, medzi ktoré patria napríklad originálne gotické tabule z hradnej Kaplnky sv. Alžbety, či zlatý poklad Spišskej Kapituly, doplní autorská prezentácia historických odkazov biblickej a kultúrnej tradície súčasného výtvarníka Matúša Lányiho. Výstavu, ktorá potrvá do 31. júla 2010, pripravilo SNM - Spišské múzeum v Levoči v spolupráci so Spišskou diecézou. **Peter Majda**

„Posledný ťah“ v Košiciach

V pondelok 23. novembra 2009 po pravidelnej vysokoškolskej svätej omši bolo v aule Teologickej fakulty na Hlavnej ulici v Košiciach v predpremiére uvedené divadelné predstavenie s názvom „Posledný ťah.“ Pod režisérskou taktovkou Pavla Horáka sa prezentovalo študentské divadlo Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity. Príbeh dvoch mladých ľudí, ktorí v stávkovej kancelárii hľadajú svoje šťastie, sledovalo asi sto divákov. **Jozef Kohut**

Preventívny systém ako účinný spôsob práce s Rómami

Slovenská provincia rehole Saleziánov dona Bosca zorganizovala v dňoch 20.-23. novembra 2009 v Košiciach Medzinárodnú konferenciu o pastorácii Rómov na tému Preventívny systém v rómskom svete. Prezentovali na nej dvadsaťročné skúsenosti a pozitívne výsledky z práce s Rómami na Poštárke v Bardejove. Cieľom konferencie bolo poukázať na spoločenský prínos saleziánskeho výchovného štýlu, ktorý prináša výsledky aj vo svete rómskeho etnika. Konkrétnu prácu predstavili na konferencii saleziáni z Bulharska, Českej republiky, Španielska, Nemecka a Maďarska.

Slovenský salesián Peter Bešenyi v krátkosti načrtol svoju skúsenosť dvadsiatich rokov života a práce s Rómami na Poštárke v Bardejove a aktuálne na Luníku IX v Košiciach. Opisal ju aj vo svojej knihe *Rómske ticho*, ktorú vydavateľstvo Don Bosco predstavilo práve na tejto konferencii. Autor v nej na začiatku uvádza: „Väčšina Rómov je dnes už usadená, ale aj napriek tomu ich niektorí považujú za kočovníkov. Je to národ, ktorý bol často prenasledovaný. Majorita je voči nemu uzavretá a vyrušuje ju spôsob ich života, ich extravagancia, ale aj odlišná kultúrna identita, plná tajomstiev. Keď opisujem svoje skúsenosti s Rómami, s ktorými som za dvadsať rokov veľa toho prežil, mám vnútornú dilemu. Cítim, akoby som naše priateľstvo zbytočne pretriasal pred verejnosťou. Nemám najmenší dôvod alebo úmysel niekoho poškodiť alebo preferovať, nejde mi ani o „exotizáciu“ alebo „romantizáciu“ rómskeho národa. Ale viacročný vonkajší tlak a súčasne aj slová povzbudení mojich priateľov, aby sa bohatstvo mojej skúsenosti so mnou „nestratilo“, ma dotlačili k pokusu niečo napísať. Tieto moje spomienky vznikli počas prvej dlhej zimy v Košiciach na Luníku IX, kde som bol celý rok bez televízie, často aj bez elektriny, a teda aj bez kúrenia, nakoľko jediným dostupným zdrojom tepla boli pre mňa elektrické olejové radiátory. Prvé mesiace som nemal ani prístup na internet. Býval som na šiestom poschodí, bez výťahu, a dlhé zimné večery som využíval na písanie.“

Hostami konferencie boli primátor Košíc Ing. František Knapík, člen hlavnej rady saleziánov zodpovedný za oblasť misií Václav Klement a pomocný košický biskup a predseda Rady pre pastoráciu Rómov a menší pri Konferencii biskupov Slovenska Mons. Bernard Bober.

„Som presvedčený, že tak celospoločensky ako aj v prípade tých, ktorí sa konkrétne Rómom venujú, sme iba na začiatku systematickej práce s týmto etnikom,“ povedal vo svojom pozdrave na konferencii primátor Košíc. Priblíženie životnej reality rôznych cigánskych kmeňov v Európe doplnili dve osobné svedectvá. Svoj príbeh vyrozprával riaditeľ súkromného gymnázia v Kremnici a otec rodiny s deviatimi

deťmi, Róm Ján Hero, a mladý salezián z Turína, Róm Salvatore Policino. Ten o sebe prezradil: „Roky mladosti som strávil väčšinou na ulici v spoločnosti Rómov alebo bielych, v hesle: Oklam svojho blížneho prv, než on oklame teba. Tak som zakotvil v oratóriu. Mal som pätnásť rokov a za sebou väčšinu skúseností, ktoré môže ponúknuť ulica.“

Účastníci konferencie v druhom bloku hovorili o konkrétnom aplikovaní prvkov preventívnej výchovy v realite Rómov a Cigánov v rôznych krajinách. Niektorí z nich navštívili aj sídlisko Luník IX. V nedeľu popoludní sa všetci mohli osobne oboznámiť s realitou na bardejovskej Poštárke. Žiaci miestnej sporej materskej a základnej školy pre nich pripravili kultúrny program. „Naša rehoľa, Saleziáni dona Bosca, sa v posledných rokoch rozhodla intenzívnejšie vstúpiť na pole práce s rómskou populáciou, lebo to vnímame ako výzvu tejto doby, na ktorú by mala odpovedať v prvom rade Cirkev. Nemyslím si, že prinesieme rýchlu zmenu a riešenie všetkých ťažkostí, ale aspoň nechceme stáť so založenými rukami a tváriť sa, že nás sa to netýka,“ vyjadril na konferencii svoje presvedčenie slovenský provinciál saleziánov Karol Maník. A v úvode do knihy *Rómske ticho* ďalej uvádza: „Peter Bešenyi ponúka riešenie – pomalú, systematickú, nenápadnú, dlhodobú výchovnú prácu založenú na kresťanských základoch a podávanú saleziánskym štýlom bez veľkých mediálnych zviditeľňovaní a finančných požiadaviek. A ukazuje za sebou konkrétny výsledok v osade Poštárka pri Bardejove, kde momentálne funguje už niekoľko rokov spojená rómska základná škola s materskou školou, mládežnícke stredisko pre voľnočasové aktivity a kostol. Možno by si mohli „mocní“ tohto sveta všimnúť aj túto ponuku na riešenie.“

Saleziáni sa venujú pastorácii Rómov v štýle preventívneho výchovného systému takmer vo všetkých európskych krajinách, ale aj v Južnej Amerike a v Indii. Systém výchovy prevzali od svojho zakladateľa svätého Jána Bosca. Tento turínsky kňaz a vychovávateľ sa venoval chudobným a opusteným chlapcom, ktorým pomáhal konkrétnym výchovným úsilím stať sa čestnými občanmi a dobrými kresťanmi. Svoj výchovný systém nazval preventívnym a postavil ho na troch pilieroch: rozum, náboženstvo a láskavosť. Saleziáni kladú dôraz na rozumové pochopenie, vnútorné prijatie a následné dodržiavanie požadovaných pravidiel, pričom viera je podstatným a neodmysliteľným prvkom ich výchovného systému. Láskavosť zase pomáha k otvorenosti, dôvere a komunikácii. Ide teda o duchovný a zároveň životný štýl, ktorý uprednostňuje osobný a duchovný rast, pričom rešpektuje slobodu človeka.

Rastislav Hamráček

Úmrtie: kňaz Banskobystrickej diecézy Štefan Koprda

Dňa 21. novembra 2009 odišiel k nebeskému Otcovi dôstojný pán Štefan Koprda, katolícky kňaz Banskobystrickej diecézy. Zomrel vo veku 78 rokov. Pohrebnú svätú omšu dňa 26. novembra 2009 o 10.00 h. v Beckove, kde bol penzionovaný, bude celebrotovať Mons. Rudolf Baláž, banskobystrický diecézny biskup.

Zuzana Juhaniaková

Otvorený list rektora KU sudcom Európskeho súdu pre ľudské práva

Rektor Katolíckej univerzity v Ružomberku prof. Tadeusz Zasepa, PhD. napísal otvorený list sudcom Európskeho súdu pre ľudské práva k rozhodnutiu o zákaze vešania krížov vo verejných školách v Taliansku. Ako v ňom uvádza, „nemôžeme vylúčiť náboženstvo z nášho prostredia, ak chceme zistiť spoločného menovateľa kultúrneho pluralizmu na svete. Nanešťastie rozhodnutie siedmich sudcov Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkalo prítomnosti kríža na štátnych školách v Taliansku, je dramatickým príkladom vylúčenia.“ Podľa profesora Zasepu „v množstve kultúr sveta jestvujú pozitívne i negatívne hodnoty, elementy a fenomény, ktoré sa obracajú proti človeku ako ľudskej osobe alebo proti spoločnosti ako celku (komunizmus, fašizmus, všetky totalitné systémy). Takže dnes ešte naliehavejšie musí spôsob k jednote viesť prostredníctvom výchovy a vzdelávania ľudí, prostredníctvom pretvárania kultúr. Jediný účinný spôsob ako to dosiahnuť nie je uniformita, ale pluralizmus, dialóg a výklad kultúr, teda spôsob tolerancie.“

Vyslovený rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva označil rektor KU za úplnú negáciu tohoto spôsobu a dodáva: „Veľavážení sudcovia Európskeho súdu pre ľudské práva, keďže Váš rozsudok veľmi bolestivo zranil mňa i našich veriacich a urazil moje i naše právo na náboženskú slobodu, ja i my – akadémická obec Katolíckej univerzity v Ružomberku – požadujeme anulovanie Vášho rozsudku. Neradi by sme vnímali Európsky súd pre ľudské práva ako inštitúciu, ktorá zastáva nepriateľský postoj voči kresťanstvu a je netolerantná v najväčšej možnej miere.“ Profesor Zasepa vyjadril presvedčenie, že zrušenie

rozhodnutia Súdu bude znakom spravodlivosti v nespravodlivosti a bude predstavovať spôsob, ktorým sa mu prinavrátia dôvera.

Vladimír Buzna

Kremnica má nezvyčajný mestský adventný veniec

V prvú adventnú nedeľu 29. novembra 2009 sa obyvatelia Kremnice stretnú okolo nezvyčajne veľkého mestského adventného venca na hlavnom námestí. Po tom, ako ho kňaz požehná, zapália na ňom prvú sviecu. Adventný veniec s priemerom 10 m za účasti zástupcov mesta Kremnica a mestských poslancov požehná slávnostný kazateľ, ktorého pozval miestny rímskokatolícky farský úrad. Slávnostná procesia k mestskému adventnému vencu na Štefánikovom námestí sa začne hneď po skončení svätej omše, ktorá sa začína o 9.15 h. v Kostole sv. Alžbety.

Adventný veniec dali zhotoviť predstavitelia mesta. Aj týmto spôsobom chcú upútať pozornosť obyvateľov na blížiac sa sviatky. Adventný veniec umiestnili na kamennú fontánu v historickom centre. Čechinu na tvorbu venca dodali Mestské lesy a zhotovil ho zamestnanec mestského oddelenia školstva, kultúry a športu Richard Roth. Malé adventné vence, pri ktorých sa Kremničania budú modliť vo svojich domácnostiach počas dní duchovnej prípravy na slávnosť Narodenia Pána, požehnajú kňazi farnosti počas svätých omší v prvú adventnú nedeľu. Tá tento rok pripadá na 29. novembra 2009.

Zuzana Juhaniaková

Vyšla kniha s názvom Škola Pavlovho slova

Na knižné pulty sa v týchto dňoch dostáva publikácia „Škola Pavlovho slova“ od bratislavského arcibiskupa metropolitu Stanislava Zvolenského. Ide o texty, ktoré arcibiskup Zvolenský prednášal formou Lectio Divina v bratislavskej Katedrále svätého Martina pri príležitosti Roku sv. Pavla, ktorý v roku 2008 vyhlásil pápež Benedikt XVI. Vyše 170 stranová kniha, vydaná Spolkom svätého Vojtecha, ponúka čitateľom možnosť ďalšieho rozjímania a modlitby nad textami Apoštola národov.

Josef Haľko